

Αποτελεί παγκόσμια απειλή η αύξηση των κρουσμάτων που φέρουν την υπομετάλλαξη ΧΒΒ.1.5 SARS-CoV-2;

Οι Ιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών **Θεοδώρα Ψαλτοπούλου, Ροδάνθη Ελένη Συρίγου, Γιάννης Ντάνας**, και **Πάνος Μαλανδράκης** συνοψίζουν τα δεδομένα της πρόσφατης δημοσίευσης του Ewen Callaway και συνεργατών στην έγκριτη επιστημονική επιθεώρηση Nature με θέμα την αύξηση του αριθμού των ασθενών που νοσούν από την υπομετάλλαξη ΧΒΒ.1.5 SARS-CoV-2 στις ΗΠΑ.

Η υπομετάλλαξη ΧΒΒ.1.5 ευθύνεται για το 28% των περιπτώσεων Covid-19 αυτή την στιγμή στις ΗΠΑ, όπως αναφέρει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας. Σύμφωνα με τον ΠΟΥ, υπάρχει κίνδυνος αύξησης της διασποράς της συγκεκριμένης υπομετάλλαξης και στον υπόλοιπο κόσμο. Στις Νοτιοδυτικές Πολιτείες της Αμερικής η συγκεκριμένη μετάλλαξη ξεπέρασε γρήγορα τα ποσοστά των υπολοίπων που κυριαρχούσαν.

Οι επιστήμονες αναφέρουν ότι ο αντίκτυπος της υπομετάλλαξης ΧΒΒ.1.5 είναι αβέβαιος. Μπορεί η συγκεκριμένη υπομετάλλαξη να μην αυξάνει τον αριθμό των νοσηλείων και της βαριάς νόσησης σε πολλές χώρες λόγω της ανοσίας που έχει δημιουργηθεί από προηγούμενες νοσήσεις από άλλες παραλλαγές καθώς και του εμβολιασμού με το επικαιροποιημένο εμβόλιο. Ωστόσο, ακόμα και εάν η υπομετάλλαξη ΧΒΒ.1.5 δεν προκαλέσει μεγάλο κύμα σοβαρών λοιμώξεων, θα πρέπει να μελετηθεί προσεκτικά η γενεαλογία της για την πρόληψη μεταγενέστερων μεταλλάξεων. Τα δισθενή εμβόλια ενισχύουν τα επίπεδα αντισωμάτων ικανών να μπλοκάρουν τη μόλυνση από ΧΒΒ (και πιθανώς ΧΒΒ.1.5) σε εργαστηριακές δοκιμές.

Η ΧΒΒ.1.5 αποτελεί παρακλάδι της υπομετάλλαξης ΧΒΒ, η οποία είναι υπομετάλλαξη του στελέχους Όμικρον. Η πρωτεϊνική ακίδα της ΧΒΒ φέρει μια σειρά από μεταλλάξεις που ενισχύουν την ικανότητά της να διαφεύγει την ανοσία, κάτι το οποίο προκάλεσε κυρίως στην Ασία και την Σιγκαπούρη την υπεροχή της. Προκλινικά πειράματα δείχνουν ότι η αυτή η μετάλλαξη βελτιώνει της ικανότητα της ΧΒΒ να προσκολλάται στον ανθρώπινο υποδοχέα ACE2, τον οποίο χρησιμοποιεί ο SARS-COV-2 για να εισβάλει στα κύτταρα. Είναι σημαντικό ότι η συγκεκριμένη μετάλλαξη δεν φαίνεται να μεταβάλλει την ικανότητα της ΧΒΒ να διαφεύγει από τα αντισώματα, αλλά η μεταλλαγή F486P που υπάρχει στη ΧΒΒ.1.5 βοηθάει να ξεπεραστεί αυτό το μειονέκτημα.

Ο Moritz Gerstung, βιολόγος στο German Cancer Research Center στη Χαϊδελβέργη, εκτιμά ότι οι νοσήσεις από τη συγκεκριμένη υπομετάλλαξη διπλασιάζονται κάθε εβδομάδα στις Ηνωμένες Πολιτείες ενώ στον υπόλοιπο κόσμο πολύ πιο αργά. Η ΒQ.1 και η ΒQ.1.1 ενώ φαίνονταν ότι θα επικρατούσαν, υποχώρησαν γρήγορα στην Ευρώπη και την Αμερική. Εάν θα συμβεί το ίδιο με τη ΧΒΒ.1.5 δεν είναι ακόμα ξεκάθαρο, καθώς η γενεαλογική εξέλιξη θα μπορούσε να ολοκληρωθεί σιωπηλά αντικαθιστώντας άλλες μεταλλάξεις σε ορισμένες χώρες χωρίς να προκαλέσει μεγάλη αύξηση στον αριθμό των κρουσμάτων.

Συμπερασματικά, οι επιστήμονες συμφωνούν ότι η υπομετάλλαξη ΧΒΒ.1.5 υπερέρχει ως προς την ανοσολογική διαφυγή. Οι μεταλλάξεις στην πρωτεΐνη-ακίδα του ιού αμβλύνουν την ισχύ των αντισωμάτων που δημιουργούνται από τον εμβολιασμό και την προηγούμενη μόλυνση – συμπεριλαμβανομένων των προηγούμενων στελεχών Όμικρον.